

Het lijkt wel of iedereen het druk heeft met duurzaamheid, biodiversiteit en natuurinclusieve landbouw. Onze beheerders zijn vaak al jaren bezig om de natuur een plek te geven op hun bedrijf. Een agrarisch ondernemer weet als geen ander hoe natuurafhankelijk we zijn, dat is afgelopen zomer wel gebleken.

Agrarisch Collectief Waadrâne is druk bezig hier in mee te liften en op die manier extra beheer voor onze deelnemers te kunnen realiseren.

Ook naar de toekomst toe is het belangrijk een goede gesprekspartner te zijn en te blijven voor gemeente, provincie, landelijke overheden en gebiedspartners. Hier werken we hard aan door veel samen te werken in projecten.

De Gecombineerde opgave (meitelling)

De Gecombineerde opgave is open van 1 maart tot en met 15 mei 2019. Wacht niet te lang met invullen, ga snel van start. Ons advies: Lees eerst alle informatie over de Gecombineerde opgave 2019, dan weet u wat de wijzigingen zijn en ziet u wat u alvast kunt regelen voor het invullen. Voor het ANLb-beheer is het belangrijk dat u het ANLb-beheer overneemt op uw gewaspercelen. Lees hier de '[Handleiding overnemen ANLb perceel](#)' van RVO. Deze werkwijze leidt tot minder oppervlakte correcties.

Verder moet u erom denken dat indien u percelen verhuurt of uit gebruik geeft bij een ander deze ook het ANLb beheer op naam krijgt. Dus verhuurt u land aan uw buurman dan moet uw buurman het ANLb-beheer op naam hebben. Vergeet dit niet door te geven aan de gebiedscoördinatoren.

In de informatie die RVO stuurt staat ook informatie over de gewascode voor natuurlijk grasland, dit is grasland met een opbrengst van minder dan 5 ton droge stof per ha. ANLb-beheereenheden zijn altijd percelen voor landbouwkundig gebruik. Gebruik dus voor deze percelen **niet** code **331** (natuurlijk grasland hoofdfunctie landbouw) of **332** (natuurlijk grasland hoofdfunctie natuur), maar altijd 265 (blijvend grasland) en 266 (tijdelijk grasland).

GLB-Congres

Van woensdag 6 februari tot vrijdag 8 februari organiseerde Provincie Fryslân in samenwerking met het Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit een internationaal congres over de invulling van GLB na 2020. Een belangrijk onderdeel van dit congres was de excursie die deels door het werkgebied van Agrarisch Collectief Waadrâne liep. In 3 bussen zijn de deelnemers uit verschillende Europese landen op excursie geweest. Gedurende deze rondrit zijn er tijdens de koffiestops en lunchstops (bij Mts van der Bos-Weidenaar en De Seedykster Toer) presentaties verzorgd over de werkwijze van het collectief en over het uitgevoerde beheer. De presentaties zijn verzorgd door voorzitter Hans Kroodsmas en penningmeester Corrie Terpstra van Agrarisch Collectief Waadrâne. Onderweg werd er kort gestopt bij gemaal De Heining, de plas-dras van E.J. van der Ende, de vogelakker van Firma Malda en op het akkerbouwbedrijf van Mts. B. en B. Reitsma. Op korte en soms ludieke wijze werd uitleg gegeven over beheerzaken, biodiversiteit, duurzaamheid en agrarisch ondernemen.





De congresleden hebben we de volgende aandachtspunten meegekregen waar ze vooral op moeten insteken:

1. Minder ingewikkelde regelgeving
2. Meer zelfsturing en verantwoordelijkheid
3. Meer flexibiliteit

De deelnemers aan het congres waren onder de indruk van de werking van het collectievenstelsel. We hopen als collectief dat we deze waardering ook terug zien in het GLB beleid na 2020.

Meer informatie over het CAP-congres kunt u lezen op: www.capcongress.com

Gebiedsaanvraag beheer 2019

Voor 2019 t/m 2021 is in twee nieuwe leefgebieden, Natte Dooradering en Water, beheer aangevraagd via een gebiedsaanvraag.

Leefgebied Natte Dooradering is gericht op de doelsoorten driedoornige stekelbaars en aal. Dit leefgebied is ingevuld op het Engwierumer Eiland en in de Engwierumer Polder door middel van kruidenrijke akkerranden.

Categorie Water is een leefgebied dat tot stand is gekomen door samenwerking tussen Provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. Er zal ingezet worden op de beheerfunctie waterkwaliteit. We hebben dit leefgebied ingevuld met de pakketten kruidenrijke akkerrand (6 meter breed) en botanische weiderand (5 meter breed). Dit is ingevuld in de bestaande akkerclusters en weidevogelmozaïeken omdat de leefgebieden elkaar dan kunnen versterken. Als alles volgens planning verloopt zal Wetterskip Fryslân dit beheer monitoren door het nemen van watermonsters.





Landelijke subsidieregeling: Niet Productieve Investerings weide- en akkervogels (NPI)

Na een intensieve voorbereiding hebben we als collectief twee aanvragen in deze regeling ingediend.

Projectplan 1

"Greide- en ikkerfûgels, us soarch"



Aanvraag landelijke subsidieregeling niet productieve maatregelen weide- en akkervogels. Aanvraagnummer 1. Biotoopverbetering voor boerenlandvogels met technische- en beheermaatregelen gericht op verbeteren voedselbeschikbaarheid voor volwassen vogels en jongen

Projectplan 2

"Soarch drage foar greide- en ikkerfûgels"



Aanvraag landelijke subsidieregeling niet productieve maatregelen weide- en akkervogels. Aanvraagnummer 2. Maatregelen voor verbeteren overlevingskansen nesten, jongen en volwassen boerenlandvogels.

Voor deze aanvraag is 22 weken. Dit zou betekenen dat we halverwege juni de beslissing op de aanvraag kunnen verwachten. Wanneer er tussentijds vragen van RVO zijn over de aanvraag dan schuift deze termijn op.

Omdat we als collectief de aangevraagde investeringen voor moeten financieren kunnen we deze jammer genoeg niet uitvoeren in het beheerseizoen 2019. Een aantal beheermaatregelen worden wel uitgevoerd omdat deze noodzakelijk zijn voor het behalen van resultaten in ANLB. Dit betreft de aanleg van 10 plas-drassen. Deze maatregelen gaat collectief voorfinancieren zonder dat er een toezegging is op subsidie.

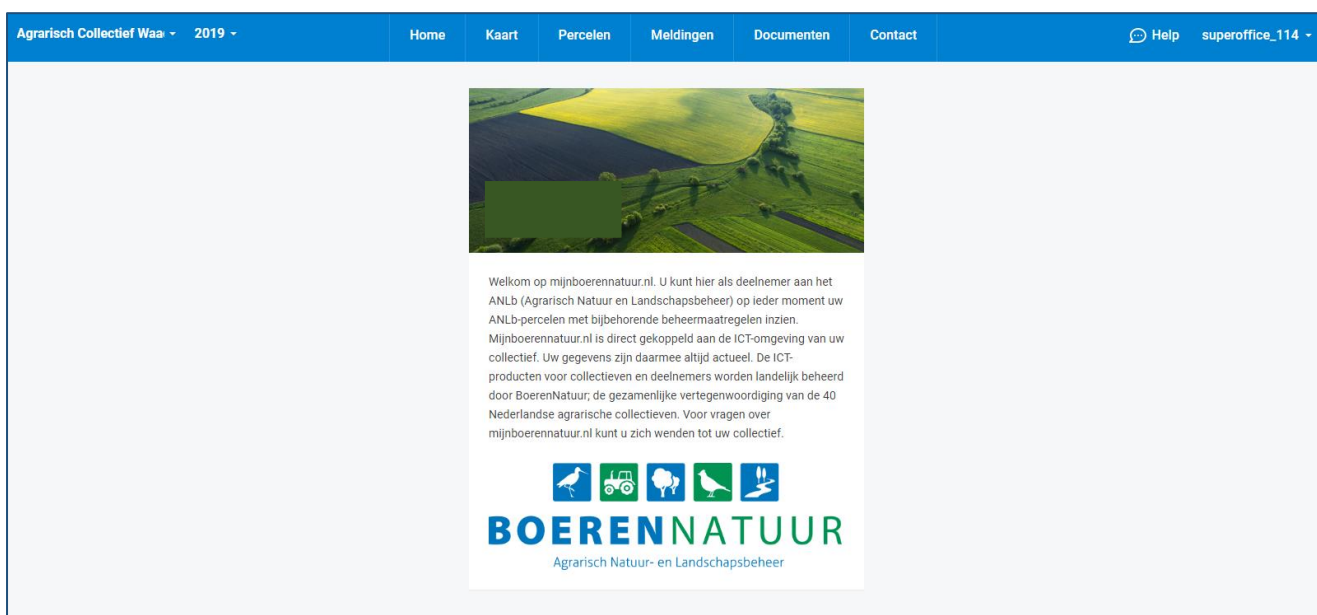
In de onderstaande tabel de maatregelen waar subsidie voor is aangevraagd.

Nat biotoop	Plasdras/Greppelplasdras
	Hoog waterpeil
	Natuurvriendelijke oever (talud 1:3)
Maatregel in open akker	Keverbanken
	Insectenheuvels
Predatiebeheer	Klepfallen met SMS voor vossen
	Wildraaster (beperkt)
Machines en materiaal	Drone(s) voor bescherming nesten
	Bloter(s) voor sparen nesten en insecten in vogelakkers
	Zaaimachine, die in gewas kan zaaien
	Akoestische Wildredders op maaimachines
	Zonnepaneelpompen
	Mobiele pompen voor volpompen plas-drassen



Mijnboernatuur.nl

Vorige week heeft u inloginformatie ontvangen voor mijnboernatuur.nl. Met deze applicatie kunt u als deelnemer aan het ANLb op ieder moment uw ANLb-percelen met bijbehorende beheermaatregelen inzien. Mijnboernatuur.nl is direct gekoppeld aan de ICT-omgeving van het collectief. Deelnemers kunnen per ANLb-perceel zien welk beheer er op ligt, hoe lang dit beheer loopt en wat de pakketvoorwaarden zijn. Daarnaast kunnen deelnemers belangrijke documenten bekijken en inzien welke meldingen van uitgevoerd beheer zijn gedaan door het collectief aan RVO.nl (bijvoorbeeld het uitrijden van ruige mest). Ook kunnen deelnemers bekijken onder welke gegevens ze geregistreerd staan en contact opnemen met het collectief.

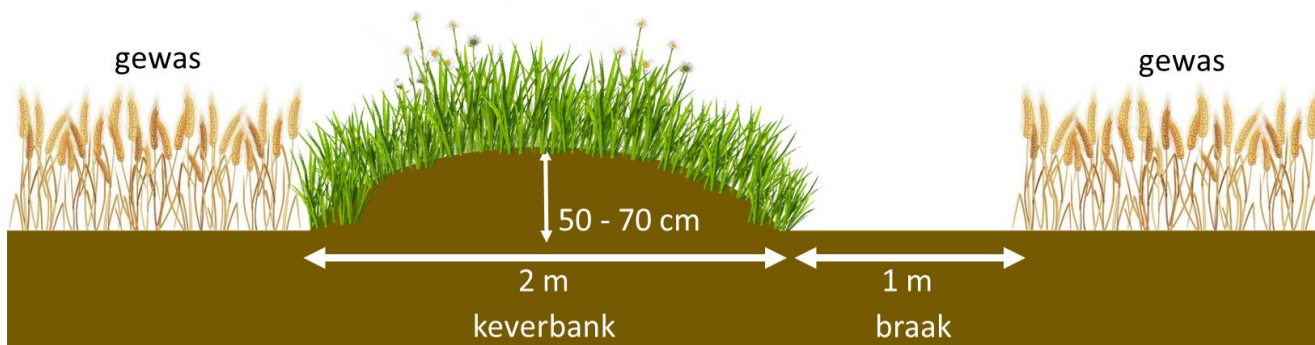


Keverbanken of -terpen

In het kader van deze subsidieregeling is ook het idee ontstaan om een aantal keverbanken aan te leggen in vogelakkers om op een effectieve manier het insectenleven te stimuleren.

Klik voor meer informatie op onderstaande links:

- <https://www.brabantslandschap.nl/actueel/nieuws/tweede-jaar-insectenonderzoek-bevestigt-positieve-werking-keverbanken/>
- <https://www.brabantslandschap.nl/ons-werk/beschermen-en-beheren/soortenbescherming/akervogels/partridge/>





Insectenheuvels

Dit is een zandhoop die schraal begroeid blijft. Deze zandhoop biedt veel aantrekkelijks voor insecten. Ze kunnen er zonnen en gebruik maken van de warmte-uitstraling van het zand. Veel graafwespen en zandbijen kunnen er ook hun nestgangen in maken. De bedoeling is om er ook wat hoogte verschillen in aan te brengen. Aanleg van insectenheuvels zal plaatsvinden als extra maatregel in de bestaande vogelakkers. De insectenheuvels zijn ook geschikt voor boerenlandvogels om zandbaden te nemen.

Insectenheuvel

Een zandhoop die schraal begroeid blijft (onderhoud!), biedt veel aantrekkelijks voor insecten. Natuurlijk om er te zonnen en gebruik te maken van de warmte-uitstraling van het zand. Maar vele graafwespen en zandbijen maken er hun nestgangen in. Zelfs als er wat grind doorheen zit is zo'n zandhoop geschikt als mini-duin. Hoe groter de opzet hoe beter, zeker als daarbij wat acciden-



6.66 Deze zonbeschenen en spaarzaam begroeide insectenheuvel blijkt een ideale nestplaats te zijn voor graafwespen.

Verder is het ook mogelijk om in de vogelakkers greppel-plas-drassen aan te leggen, want óók nat biotoop trekt insecten aan.

Heeft u interesse om een keverbank aan te leggen in uw vogelakker of langs uw kruidenrijke akkerrand neem dan contact met ons op via het mailadres collectiefwaadrane@hotmail.com. Het beheer valt in het reguliere ANLB beheer en de aanlegkosten worden vergoed.

Contact met uw vogelteller.

Vorig beheerjaar is het een aantal keren voor gekomen dat de vogelakkers gemaaid zijn zonder overleg met de vogelteller. Het beheer in de vogelakkers is bedoeld voor de gidssoorten veldleeuwerik, gele kwikstaart en graspieper. Voordat u de eiwitstroken gaat maaien of een andere grondbewerking uitvoert **altijd** overleggen met uw teller of er vogels nestelen. Is dit het geval dan het maaien in overleg uitstellen.





Gebruik glyfosaat in Vogelakkers en kruidenrijke akkerranden

Het beheer op de vogelakkers en in de kruidenrijke akkerranden is gericht op het aantrekken van zoveel mogelijk insecten om te dienen als voedsel voor de akkervogels. Helaas zien wij dat er beheerders zijn die glyfosaat gebruiken in de braakstroken van de vogelakker of bij het verleggen van de vogelakker naar een anders perceel. Het gebruik van glyfosaat is niet toegestaan gedurende beheerperiode. Deze beheerperiode loopt van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende beheerjaar. Indien wij dit jaar het gebruik van glyfosaat constateren in beheer zijn wij genoodzaakt kortingen op het beheer toe te passen.

Bewerken braakstroken in vogelakker en kruidenrijke akkerranden

Als er vorig jaar gebruik is gemaakt van éénjarig zaadmengsel en/of de strook heeft z'n bloemrijkheid verloren dan komt er een moment dat herinzaai moet plaatsvinden. De meeste kruidenmengsels kunnen vrij vroeg (half maart tot half april) worden gezaaid. Echter de bloemrijke mengsels hebben meer warmte nodig, zaaien vanaf half april is dan een goed tijdstip.

Als er onkruid staat dan is een vals zaaibed te overwegen. Zorg ervoor dat er niet diep wordt gewerkt. De strook een week voor de (her)inzaai bewerken geeft oud onkruid minder kans en er kan meteen nieuw onkruid worden aangepakt.

Goed zaaibed is belangrijk. Zaaizaad op de vaste grond is erg wenselijk al zal dat met het fijne mengsel vaak niet lukken.

Het zaaibed aanrollen is eigenlijk altijd een goede keuze, doe dit binnen een dag na zaaien. Zo voorkom je uitdroging en slakkenschade.

Gebruik geen gras in je kruidenmengsel. Je wilt eigenlijk faunavriendelijke stroken waar insecten en andere zoogdieren zich kunnen verstoppen. Herinzaai zonder gras is ook makkelijker.

Vaak zijn de stroken over de vorst of later in het voorjaar geklepeld. Eigenlijk willen we deze bewerking liever kwijt maar het blijkt dat een hoge en houderige gewasstoppel erg lastig kan zijn bij herinzaai. Ook het moment van klepelen is een leerproces. Omdat de stroken als een magneet werken voor allerlei dieren en insecten is te vroeg klepelen en te snel rijden niet aan te bevelen. Half februari werden nl. de eerste jonge hazen alweer in het veld aangetroffen.

Insectenonderzoek in vogelakkers

In het beheerseizoen van 2018 heeft ecooloog Bauke Koole een insectenonderzoek uitgevoerd op de vogelakkers in het cluster Engwierum/Ee. Hieruit zijn veelbelovende resultaten gekomen. Dit onderzoek zal in seizoen 2019 een vervolg krijgen. De eerste resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd op de nieuwjaarsbijeenkomst van ons collectief. In het voorjaar zullen de resultaten uit dit rapport breder bekend gemaakt worden.

Als beheerder kunt u dit seizoen ook zelf onderzoek doen naar nachtvlinders die voorkomen in uw beheer. Hiervoor is een nachtvlinderval ontwikkeld en kunt u via een app op uw telefoon de vlinder determineren en vastleggen in een registratiesysteem. Indien u hier belangstelling voor heeft dan kunt u dit aan ons doorgeven.



Nachtvlinderval

Afmelden voor deze nieuwsbrief kan door het sturen een email naar collectiefwaadrane@hotmail.com.

U dient zich hierbij te realiseren dat u dan belangrijke en essentiële informatie m.b.t. het ANLb-beheer mist.